

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	NEFORMALNA OSKRBA IN PROSTOVOLJSKA DEJAVNOST
Course title:	INFORMAL CARE AND VOLUNTEERING

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Paliativna oskrba, 2. Stopnja magistrski študijski program	/	2.	3
Palliative care, 2 nd Cycle Master's study programme	/	2.	3

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni predmet/Compulsory subject

Univerzitetna koda predmeta / University course code: OP-MAG_PO-3/14

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical practice	Druge oblike študija Other study forms	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Jože Ramovš / Assoc. prof. Jože Ramovš

Jeziki / Languages: Predavanja / Lectures: Slovenski jezik / Slovene language
Vaje / Tutorial: Slovenski jezik / Slovene language

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: • Ni pogojev.

Prerequisites: • No prerequisites.

Vsebina:

Učna enota vsebuje naslednje vsebine:

- Antropološki izvir oskrbe in prostovoljstva – specifično človeški zmožnosti solidarnosti in samopomoči.
- Razvoj oskrbe in prostovoljstva v zgodovini človeštva.
- Današnje stanje neformalne oskrbe in prostovoljstva: a) storitev in odnos pri oskrbi, b) obseg neformalne oskrbe v

Content (Syllabus outline):

The study unit contains the following contents:

- Anthropological origin of caregiving and volunteering - specifically human capacities for solidarity and self-help.
- The development of caregiving and volunteering in the history of mankind.
- Current state of informal care and volunteering: a) service and attitude during caregiving, b) scope of informal

današnji Evropi, c) sinergična komplementarnost formalne in neformalne oskrbe v sodobni integrirani dolgotrajni oskrbi, č) koristna in škodljiva pomoč (patologija pri oskrbi in prostovoljski dejavnosti).

- Javna razbremenilna in strokovna pomoč neformalnim oskrbovalcem.
- Pridobivanje, usposabljanje in organiziranje prostovoljcev za zdravo staranje, oskrbo in spremljanje umirajočih ter krepitev njihove prostovoljske kondicije.

care in today's Europe, c) synergistic complementarity of formal and informal care in modern integrated long-term care, d) useful and harmful help (pathology in caregiving and volunteering).

- Public relief- and professional assistance to informal carers.
- Recruitment, training and organization of volunteers for healthy aging, caregiving and accompanying the dying, and strengthening of their volunteer spirit.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Ramovš Jože (2020). *Integrirana dolgotrajna oskrba*. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje v sodelovanju s Fakulteto za zdravstvene vede Univerze v Novem mestu in Alma mater Europaea – poglavja o neformalni oskrbi./Chapters on informal care.
- Ramovš J. (2003). *Kakovostna starost – socialna gerontologija in gerontagogika*. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje in SAZU – poglavja o prostovoljstvu/Chapters on volunteering.
- V pripravi je nov učbenik: Ramovš Jože. Neformalna oskrba in prostovoljstvo. /A new textbook is being prepared: Ramovš Jože. Neformalna oskrba in prostovoljstvo (Informal care and volunteering).

Priporočljiva literatura/Recommended literature

- Leichsenring Kai, Billings Jenny in Nies Henk, ured. (2013). *Long-Term Care in Europe. Improving Policy and Practice*. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Izbrani članki iz zbornikov znanstvenih srečanj ter iz domačih in tujih znanstvenih revij./ Selected articles from proceedings of scientific meetings and from domestic and foreign scientific journals.

Cilji in kompetence:

Učna enota prispeva k razvoju naslednjih splošnih in specifičnih kompetenc na zgoraj navedenem vsebinskem področju:

- povezovanju znanja interdisciplinarnih strokovnih področij,
- upoštevanju različnih in socialnih ozadij oskrbe in prostovoljske dejavnosti,
- uveljavljanju kreativnih pristopov ter uporabi znanja v svojem delovnem okolju in družbi,
- zavedanju potrebe po stalnem usposabljanju za komuniciranje in spoštljivo sodelovanje s pacienti, njihovimi svojci in sodelavci,

Objectives and competences:

The study unit contributes to the development of the following general and specific competencies in the above-mentioned subject area:

- integrating knowledge of interdisciplinary professional fields,
- considering the different and social backgrounds of caregiving and volunteering,
- promoting creative approaches and using knowledge in their work environment and society,
- awareness of the need for continuous training in communication and respectful

- motivaciji za raziskovanje, uporabo ustreznih metod in kvalitetno interpretacijo podatkov,
- notranje motiviranosti za stalno razvojno prizadevanje,
- upoštevanje raznolikosti potreb posameznika pri načrtovanju, organizaciji, koordinaciji pomoči ob izvajanju celovite oskrbe v ustanovi ali na domu,
- timsko delo in interdisciplinarno sodelovanje ter organizacijo skupnostne skrbi za zdravje in kakovost življenja v času odvisnosti od pomoči drugih.

- cooperation with patients, their relatives and colleagues,
- motivation for research, use of appropriate methods and quality interpretation of data,
- internal motivation for continuous development efforts,
- considering the diversity of individual's needs in the planning, organization, coordination of assistance in the implementation of comprehensive care in an institution or at home,
- teamwork and interdisciplinary cooperation and the organization of community care for health and quality of life in times of dependence on the help of others.

Predvideni študijski rezultati/učni izidi:

Študent pri tem predmetu:

- razume zgoraj navedena vsebinska znanja o neformalni oskrbi in prostovoljski dejavnosti;
- poveže osvojena znanja s svojimi izkušnjami in izkušnjami drugih, ki jih pozna;
- uporabi osvojena znanja in veščine na konkretnih primerih ter jih prenaša z vajami v prakso;
- raziskovalno analizira in sintetizira pridobljene kompetence o neformalni oskrbi in prostovoljski dejavnosti.

Intended learning outcomes:

Student in this course:

- understands the above-mentioned substantive knowledge on informal caregiving and volunteering;
- connects the acquired knowledge with their own experience and the experience of others he knows;
- applies the acquired knowledge and skills to concrete cases and transfers them into practice through exercises;
- performs research analysis and synthesizes acquired competencies on informal care and volunteering.

Metode poučevanja in učenja:

- Interaktivna predavanja z diskusijo.
- Reševanje dejanskih problemov in študij konkretnih primerov.
- Multimedijski prikazi.
- Pisni izdelki, praktično delo in raziskovalne analize.
- Skupinsko delo.

Learning and teaching methods:

- Interactive lectures with discussion.
- Solving real problems and case studies of concrete cases.
- Multimedia displays.
- Written products, practical work and research analyses.
- Group work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

<ul style="list-style-type: none"> • Pisni ali ustni izpit. • Seminarska naloga. 	<p>50 %</p> <p>50 %</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Written or oral examination. • Seminar paper.
--	-------------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

izr. prof. dr. Jože Ramovš / Assoc. Prof. Dr. Jože Ramovš

- RAMOVŠ, Jože, RANT, Maja, RAMOVŠ, Marta, GREBENŠEK, Tjaša, RAMOVŠ, Ana. Družinski in drugi neformalni oskrbovalci v Sloveniji. *Kakovostna starost : časopis za socialno gerontologijo in gerontagogiko*. 2018, letn. 21, št. 2, str. 3-34, graf. prikazi. ISSN 1408-869X. [COBISS.SI-ID [43594541](#)]
- RAMOVŠ, Jože. Starostna puščobnost v Dolgočasni storiji Čehova. *Kakovostna starost : časopis za socialno gerontologijo in gerontagogiko*. 2017, letn. 20, št. 3, str. 63-78. ISSN 1408-869X. [COBISS.SI-ID [43613229](#)]
- RAMOVŠ, Jože. Slovenska Strategija dolgožive družbe. *Kakovostna starost : časopis za socialno gerontologijo in gerontagogiko*. 2019, letn. 22, št. 4, str. 27-47. ISSN 1408-869X. [COBISS.SI-ID [37020675](#)]
- RAMOVŠ, Jože. Oskrba onemoglih : vzpon na vrhove solidarnosti : strokovna pomoč pri oskrbi svojca. *Sladkorna bolezen : glasilo Zveze društev Slovenije za boj proti sladkorni bolezni*. [Tiskana izd.]. mar. 2020, št. 132, str. 24-25. ISSN 1408-1164. [COBISS.SI-ID [63090947](#)]
- RAMOVŠ, Jože, RAMOVŠ, Marta. Štiri zdravja : družinska oskrba svojca. *Sladkorna bolezen : glasilo Zveze društev Slovenije za boj proti sladkorni bolezni*. [Tiskana izd.]. mar. 2019, št. 127, str. 20-21. ISSN 1408-1164. [COBISS.SI-ID [63083011](#)]
- RAMOVŠ, Jože, RAMOVŠ, Marta. Kako do lepšega odnosa? : družinska oskrba svojca. *Sladkorna bolezen : glasilo Zveze društev Slovenije za boj proti sladkorni bolezni*. [Tiskana izd.]. maj 2019, št. 128, str. 24-25. ISSN 1408-1164. [COBISS.SI-ID [63081219](#)]
- RAMOVŠ, Jože, RAMOVŠ, Marta. Družinska oskrba svojca : skrb zase : naporna oskrba onemoglega. *Sladkorna bolezen : glasilo Zveze društev Slovenije za boj proti sladkorni bolezni*. [Tiskana izd.]. jul. 2019, št. 129, str. 26-27. ISSN 1408-1164. [COBISS.SI-ID [63068675](#)]
- RAMOVŠ, Jože. *Integrirana dolgotrajna oskrba*. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, 2020. 320 str., ilustr. ISBN 978-961-6128-70-4. [COBISS.SI-ID [303714560](#)]
- Nosilec nacionalne raziskave in urednik znanstvene monografije: *Staranje v Sloveniji. Raziskava o potrebah, zmožnostih in stališčih nad 50 let starih prebivalcev Slovenije*. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, 2013./ Holder of the national research and editor of the scientific monograph: *Staranje v Sloveniji. (Aging in Slovenia). Research on the needs, abilities and attitudes of people aged 50 and over in Slovenia*. Ljubljana: Anton Trstenjak Institute for Gerontology and Intergenerational Coexistence, 2013.
- *Kakovostna starost. Socialna gerontologija in gerontagogika*. Ljubljana 2003 (prva slovenska znanstvena monografija o starosti, staranju in medgeneracijskem sožitju, izšla v soizdaji Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje in SAZU)/(The first Slovenian scientific monograph on age, aging and intergenerational coexistence, co-published by the Anton Trstenjak Institute for Gerontology and Intergenerational Coexistence and SASA).
- *Prostovoljski dnevnik*, Ljubljana 2014, 3. izdaja (učbenik za usposabljanje prostovoljcev, vodil usposabljanje več tisoč prostovoljcev za zahtevno prostovoljsko delo z ljudmi)/(textbook for volunteer training, led the training of thousands of volunteers for demanding volunteer work with people).
- *Slovenska sociala med včeraj in jutri*, Ljubljana 1991, 2. razširjena izdaja 1995 (univerzitetni učbenik)/(University textbook).

- *Sožitje v družini*, 2017 (monografija 600 strani)/ (a 600-page monograph)
- Urednik in začetnik izdavanja edine slovenske znanstveno-strokovne revije za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje – *Kakovostna starost* (od 1998 dalje)./ Editor and initiator of the only Slovenian scientific-professional journal for gerontology and intergenerational coexistence – *Kakovostna starost* (*Quality of life in old age*) (since 1998).
- Avtor: *teorije socialnega imunskega sistema samopomoči in solidarnosti*, ki je osnova sodobnega prostovoljstva; *antropohigiene* – teorije in metodike za celostno preventivo, oblikovanje lastne osebnosti in kakovostnega sožitja; *socialne mreže za kakovostno staranje in medgeneracijsko sožitje* ter *krajevnih medgeneracijskih središč* za obvladovanje problematike staranja./ Author of the *theory of the social immune system of self-help and solidarity*, which is the basis of modern volunteering; *anthropohygiene* - theories and methodologies for integrated prevention, shaping one's own personality and quality coexistence; *social networks for quality aging and intergenerational coexistence and local intergenerational centers* for managing the issue of aging.
- Nad 30 let pedagoškega, raziskovalnega in praktičnega terenskega razvojnega dela na področju socialnega dela, gerontologije in dolgotrajne oskrbe/Over 30 years of pedagogical, research and practical field development work in the field of social work, gerontology and long-term care.
- Soustanovitelj in predstojnik Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje (1992)./ More than 1,300 bibliographic units in the SICRIS scientific information system/Co-founder and Head of the Anton Trstenjak Institute for Gerontology and Intergenerational Coexistence (1992).

doc. dr. Boris Miha Kaučič / Assist. Prof. Dr. Boris Miha Kaučič

- FILEJ, Bojana, KAUČIČ, Boris Miha. Vpliv duhovnosti na kakovost življenja starejših v domačem in v institucionalnem okolju = The influence of spirituality on the quality of life of the elderly in the domestic and institutional environment. *Bogoslovni vestnik : glasilo Teološke fakultete v Ljubljani*. [Tiskana izd.]. 2019, letn. 79, št. 2, str. 555-568, tabele. ISSN 0006-5722. <https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV2019/02/Filej.pdf>, <http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-WEF5ONTZ>, DOI: [10.34291/BV2019/02/Filej](https://doi.org/10.34291/BV2019/02/Filej). [COBISS.SI-ID [8224858](https://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-WEF5ONTZ)], [SNIP, WoS do 9. 8. 2021: št. citatov (TC): 4, čistih citatov (CI): 4, čistih citatov na avtorja (CIAu): 2,00, Scopus do 10. 4. 2021: št. citatov (TC): 4, čistih citatov (CI): 4, čistih citatov na avtorja (CIAu): 2,00]
- KAUČIČ, Boris Miha, OVSENIK, Marija, FILEJ, Bojana. Is the holistic physical factor linked to life satisfaction in older age?. *Medycyna pracy*. 2019, no. 5, vol. 70, str. 535-543. ISSN 2353-1339. DOI: [10.13075/mp.5893.00806](https://doi.org/10.13075/mp.5893.00806). [COBISS.SI-ID [97266945](https://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-WEF5ONTZ)], [JCR, SNIP, WoS do 9. 8. 2021: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0,33, Scopus do 8. 11. 2021: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 2, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0,67]
- KAUČIČ, Boris Miha, FILEJ, Bojana, TOPLAK PEROVIĆ, Barbara, OVSENIK, Marija. Spiritual factor as an important element of life satisfaction in old age = Čimbenik duhovnosti kao važan element zadovoljstva životom u starosti. *Informatologia*. pros. 2017, vol. 50, no. 3/4, str. 170-182. ISSN 1330-0067. https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=283245. [COBISS.SI-ID [2048646922](https://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-WEF5ONTZ)], [SNIP, Scopus do 10. 8. 2020: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0,25]
- FILEJ, Bojana, ŽVANUT, Boštjan, KAUČIČ, Boris Miha. The connection between chronic diseases and self-image and self-esteem. *Journal of health science*. 2018, vol. 8, no. 1, str. 54-61, tabele. ISSN 2232-7576. DOI: [10.17532/jhsci.2018.483](https://doi.org/10.17532/jhsci.2018.483). [COBISS.SI-ID [95903745](https://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-WEF5ONTZ)], [SNIP, Scopus]
- KAUČIČ, Boris Miha, FILEJ, Bojana, OVSENIK, Marija. Connection between psychological holistic factor and life satisfaction in old age : propensity score methods. *Pielęgniarstwo XXI wieku*. 2017, vol. 16, nr. 2, str. 29-36. ISSN 1730-1912. DOI: [10.1515/pielxxiw-2017-0015](https://doi.org/10.1515/pielxxiw-2017-0015). [COBISS.SI-ID [93441537](https://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-WEF5ONTZ)]
- NEDELJKO, Mihael, BOGATAJ, David, KAUČIČ, Boris Miha. The use of ICT in older adults strengthens their social network and reduces social isolation : literature review and research agenda. V: STAPLETON, Larry (ur.), KOPACEK, Peter (ur.), ANDEEVA, Zinaida (ur.). *20th IFAC Conference on Technology, Culture, and International Stability TECIS 2021 Moscow, Russian Federation, 14-17*

September 2021 : proceedings. New York: International Federation of Automatic Control, 2021. Str. 645-650. IFAC papersOnline, vol. 54, iss.13. ISSN 2405-8963. DOI: [10.1016/j.ifacol.2021.10.524](https://doi.org/10.1016/j.ifacol.2021.10.524). [COBISS.SI-ID [84868355](#)], [SNIP, WoS, Scopus]

- ŠIFER GROBELNIK, Branka, KAUČIČ, Boris Miha. Dejavniki, ki vplivajo na kakovost komuniciranja medicinske sestre s svojci starejših = Factors that influence the quality of communication between nurses and relatives of older patients. V: ČUČEK-TRIFKOVIČ, Klavdija (ur.), MLAKAR, Ines (ur.). *Raziskovanje študentov zdravstvenih ved prispeva k zdravju in razvoju sodobne družbe : zbornik predavanj*. 11. študentska konferenca s področja zdravstvenih ved, Maribor, 24. 5. 2019. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze: Fakulteta za zdravstvene vede, 2019. Str. 296-302. ISBN 978-961-286-271-8. <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/414>. [COBISS.SI-ID [23469877](#)]
- BANDELI, Anita, KAUČIČ, Boris Miha. Posledice padcev starejših oseb v domačem okolju. V: KREGAR-VELIKONJA, Nevenka (ur.). *Celostna obravnava pacienta : zbornik prispevkov : mednarodna znanstvena konferenca = Holistic approach to the patient : conference proceedings : international scientific conference, Novo mesto, 16. november 2017*. Novo mesto: Fakulteta za zdravstvene vede: = Faculty of Health Sciences, 2018. Str. 71-78. ISBN 978-961-94392-0-3. https://fzv.uni-nm.si/uploads/FZV%20simpozij%202015/zbornik_prispevkov_fzv_simpozij_2017_www.pdf. [COBISS.SI-ID [1024211414](#)]
- babic, 2017. Str. 151-162. ISBN 978-961-273-175-5. https://www.zbornica-zveza.si/sites/default/files/doc_attachments/kongres_90let_opt.pdf. [COBISS.SI-ID [93563393](#)]
- ZELKO, Valentina, KAUČIČ, Boris Miha, OVSENIK, Marija. Nasilje nad starejšimi odraslimi v družini = Violence against older adults in family. V: FILEJ, Bojana (ur.). *Zbornik prispevkov z recenzijo = Proceeding book with peer review*. 5. Mednarodna znanstvena konferenca za človeka gre: interdisciplinarnost, transnacionalnost in gradnja mostov. Maribor: Alma Mater Europea - ECM, 2017. Str. 582-589. ISBN 978-961-6966-23-8. http://almamater.si/upload/userfiles/files/Konferenca%202017/Zborniki%20WEB/AMEU_konferenca2017_prispevki_WEB_3.pdf. [COBISS.SI-ID [91303425](#)]
- FILEJ, Bojana, KAUČIČ, Boris Miha. Holistična in k pacientu / uporabniku usmerjena oskrba. V: KAUČIČ, Boris Miha (ur.), et al. *Integrirana dolgotrajna oskrba : odziv na potrebe dolgožive družbe v Sloveniji : zbornik povzetkov*. V Celju: Visoka zdravstvena šola, 2019. Str. 13-17. ISBN 978-961-6889-33-9. [COBISS.SI-ID [96787457](#)]
- ANTOLIN, Matejka, KAUČIČ, Boris Miha. Vključevanje svojcev v oskrbo osebe z demenco v domačem okolju = The involvement of relatives in the care of individuals with dementia in the domestic environment. V: GORIUP, Jana (ur.), GUMZE, Goran (ur.), SELJAK, Peter (ur.). *Aktivno staranje v postmoderni družbi*. 1. izd. Maribor: Alma Mater Europaea - Evropski center, Alma Mater Press, 2021. Str. 125-135. Zbirka Socialna gerontologija. ISBN 978-961-6966-71-9. [COBISS.SI-ID [53270787](#)]
- KAUČIČ, Boris Miha (urednik), FILEJ, Bojana (urednik), PRESKER PLANKO, Alenka (urednik), ESIH, Katja (urednik). *Integrirana dolgotrajna oskrba : odziv na potrebe dolgožive družbe v Sloveniji : zbornik povzetkov*. V Celju: Visoka zdravstvena šola, 2019. 35 str. ISBN 978-961-6889-33-9. [COBISS.SI-ID [96720641](#)]